

ДЗЕДЗІЧ

Зве-
рагчы
і Павя-
лічыць

№5(58) • СНЕЖАНЬ 2009

Да свайго 10-годдзя ДЗЕДЗІЧ ладзіць
СВЯТА ДЛЯ ЎСІХ!!!

СТУДЭНЦКАЯ ВЕЧАРЫНА
Ў БЕЛАРУСКІМ СТЫЛІ

ДЗЕДЗІЧ-PARTY

У ПРАГРАМЕ:

- сучасная і альтэрнатыўная беларуская музыка;
- жарты, забавы і конкурсы з прызамі;
- неон-шоў;
- майстар-клас па традыцыйных і старадаўніх беларускіх танцах;
- а таксама шмат кампанейскіх сяброў і добрага настрою.

ДЗЕДЗІЧ- PARTY

21 снежня, у панядзелак, маладых берасцейцаў чакае цудоўнае феерычнае шоу – з нагоды свайго 10-годдзя “Дзедзіч” ладзіць студэнцкую вечарыну ў беларускім стылі “Дзедзіч-PARTY”.

Толькі не чакайце там нацыянальных строяў і фальклорных песень. Дзедзіч адкрывае берасцейцам сучасную беларускую музыку розных стыляў – ад рока да папсы. Беларускія тэксты, аранжыроўкі і нават беларускамоўны дыджэй чакаюць тых, хто прыйдзе на Дзедзіч-Party. Акрамя дыскатэкі ў праграме вечарыны таксама забаўляльныя конкурсы з прызамі, ад якіх вы будзеце смяяцца да слёз, феерычнае неон-шоў ад ТЭАТРА-ШОЎ «БЛІСКАВІЦА», а для жадаючых – майстар-клас па традыцыйных і старажытных беларускіх танцах.

Дзедзіч-Party пачнецца ў адным з клубаў Берасця ў 19-00, а закончыцца тады, калі вырашаць самі удзельнікі (і там, дзе яны захочуць :)

Гэтай вечарынай мы хочам паказаць маладым берасцейцам, што можна добра адпачываць і танцуючы пад песні выканаўцаў, якія спяваюць па-беларуску. А яшчэ – што беларуская мова жыве і гучыць не толькі з радыёкропкі, а і з вуснаў дыджэяў ды тваіх аднагодкаў.

Квіток каштуе ўсяго 6.000 рублёў. Набыць яго, а таксама атрымаць больш падрабязную інфармацыю можна па тэлефоне (029) 227-52-12.

Больш падрабязная інфармацыя – на сайце: <http://dzedzich.org>.

Сустрэча «У Кантакце»:
<http://vkontakte.ru/event13831114>.

Запрашайце сяброў!

БЕЛАРУСКІ ФАРМАТ – НАШ ВЫБАР!
СУСТРЭНЕМСЯ!

ДАТА: Панядзелак, 21 снежня.

ЧАС: 19-00.

МЕСЦА: сюрпрыз будзе :)

КОШТ: усяго Br 6.000!!!

ЗАМОВА КВІТКОЎ І ДАВЕДКІ:
(029) 227-52-12.

Знагары і павялічыць

БЕЛАРУСКІ ФАРМАТ – НАШ ВЫБАР!

Падрабязней: www.dzedzich.org

У НУМАРЫ:

2

БЕРАСЦЕЙЦАМ НАГАДАЛІ
пра Грунвальд

4

ЛЮДЗІ З ЛЯТАЮЧАЙ ТАЛЕРКАЙ
Хто яны?

7

ТОР – 10
саўковых правілаў

8

АДНЫМ РАДКОМ

У БЕРАСЦІ БУДЗЕ ВУЛІЦА БЫКАВА?

Кіраўнік Берасцейскай абласной філіі Партыі БНФ Дзмітрый Шыманскі атрымаў адказ з Берасцейскага гарвыканкама на пададзены калектыўны зварот за перайменаванне вуліцы Халтурына ў вуліцу імя Быкава.

У адказе Берасцейскай гарадскі выканаўчы камітэт інфармуе, што ў горада зараз няма грошай на тое, каб змяняць назвы вуліц, але разам з тым Кардынацыйны савет па захаванні матэрыяльнай і духоўнай спадчыны прапанаваў імя Васіля Быкава назваць адну з вуліц у новым мікрараёне горада.

Нагадаем, што ў чэрвені сябры «Дзедзіча», Партыі БНФ і «Руху за Свабоду» правялі маштабную акцыю «Вуліца, якой ганаруся?!», у рамках якой ажыццявілі інфармацыйную кампанію і збор подпісаў пад зваротам аб змене назвы вуліцы Халтурына на Быкава.

Як адзначыў адзін з арганізатараў акцыі Віктар Клімуш:

- Іншага адказу ад Берасцейскага гарвыканкама цяжка было чакаць. У адказе паміж радкоў чытаецца, што чыноўнікі і самі разумеюць неабходнасць перайменавання вуліц з састарэлымі, непрымальнымі для беларускага грамадства назвамі. Але яны пакуль не саспелі да таго, каб выдаткоўваць на гэта сродкі, дарэчы, не такія вялікія, як уяўляецца спецыялістам гарвыканкама. Добра ўжо тое, што ў хуткім часе на мале Берасця з'явіцца вуліца імя сусветна вядомага беларускага пісьменніка.

Яшчэ актывісты дэмакратычнага грамадства Берасця згадваюць, што ў свой час былі знойдзены грошы на змену назвы часткі вуліцы Маскоўская на праспект Машэрава.

«УКРАЇНСКІ ДОМ»

СТВАРАЮЦЬ У БЕРАСЦІ

28 лістапада ў Генеральным консульстве Украіны ў Берасці адбыўся Устаноўчы сход грамадскага аб'яднання «Українскі Дом».

Арганізацыя бачыць сваёй асноўнай задачай культурна-эканамічнае супрацоўніцтва паміж Берасцейшчынай і Украінай, а таксама падтрымку украінскай грамады рэгіёну, адзначае адзін з удзельнікаў і арганізатараў сходу Віктар Місіюк:

- Аб'яднанне мусіць стаць моцнаю базаю, цэнтрам для існавання іншых арганізацый: навуковых, культурных, асветных. Аб'яднанне будзе займацца эканамічнымі стасункамі паміж рэгіёнамі Берасцейшчыны і Украіны.

Арганізатары спадзяюцца, што да канца 2009г. яны атрымаюць рэгістрацыю і з новага 2010г. пачнецца плённая праца з ужо знойдзенымі партнёрамі.

DZEDZICH.ORG

НАГАДАЛІ ПРА ГРУНВАЛЬД

12 снежня актывісты Руху «За Свабоду», «Дзедзіча» і Партыі БНФ правялі акцыю, прысвечаную 600-годдзю Грунвальдскай Бітвы.

Актывісты раздавалі жыхарам горада інфармацыйныя матэрыялы, што распавядалі пра таемную сустрэчу Вітаўта і Ягайлы ў снежні 1409г. Менавіта тады быў зацверджаны план летняй вайны з ордэнам крыжакоў.

Распавядае Старшыня гарадской рады партыі БНФ Віктар Клімуш:

- Гэта вельмі значная падзея ў гісторыі горада. Як правіла, людзям не прыходзіцца тлумачыць што значыла для Беларусі Грунвальдская бітва. А вось ўсе астатнія факты: пра яе падрыхтоўку, пра асоб, якія ў той час вяршылі гісторыю ўсяго кантынента – вядома не так і шмат.

Акцыя ўспрымалася мінакамі з вялікай цікавасцю. Было распусьдзена дзве партыі ўлётак: першая каля БрДУ, другая – каля помніка 1000-годдзя Берасця. Усяго было раздадзена каля тысячы ўлётак.

Прыводзім скарачаны тэкст з улеткі:

У снежні 1409 г. у Берасці прайшла таемная сустрэча Вялікага князя літоўскага Вітаўта, з польскім каралём Ягайлам, на якой быў распрацаваны план вайны з крыжакамі...

У замку і на рынкавым пляцы з раніцы і да цямна палілі вогнішчы, пяклі на ражнях кумпякі, не астывалі катлы. Бесперапынна прыходзілі ў горад абозы. Авёс узляцеў у кошце, і княжая сотня жорстка лупцавала перакупнікаў. З замкавых скляпоў дзесяткамі выкочвалі бочкі з мёдам і півам. А ў шматлікіх касцё-

лах і цэрквах Берасця ішлі службы, – люд маліўся за здароўе вялікага князя і караля.

Вайсковыя піры ў горадзе доўжыліся тыдзень. І ўвесь гэты тыдзень Ягайла, Вітаўт і каралеўскі падканцлер Мікалай Тромба ў глыбокай таямніцы абмяркоўвалі план будучай вайны з Ордэнам. Днямі і начамі прастойвалі яны над картамі, абмяркоўвалі ўсе магчымыя маневры.

Яны маскіраваліся гулянням паню і баяраў, каб на будучай вайне мець перавагу хоць бы ў нечаканасці.

Пасля ўсю зіму і вясну ў Белаежскай пушчы ішла таемная нарыхтоўка правізіі для будучага паходу. А войскі дзвух дзяржаў тым часам збіраліся ў Вальборжы. Адтуль яны меліся разам рушыць на сталіцу Тэўтонскага ордэну Мальбарк...

Бітва пад Грунвальдам доўжылася амаль увесь дзень і скончылася поўным разгромам Тэўтонскага ордэна. Сталіцу крыжакоў славянскім ваярам узяць так і не ўдалося, бо страты былі жудасныя і з іхняга боку. Але спакой на сваіх землях быў гарантаваны.

Вітаўт змог значна пашырыць тэрыторыю ВКЛ на поўнач. Дзяржава атрымала выхад да мора і дамінаванне на ўсёй Прыбалтыцы. Адсутнасць моцнага ворага з захаду дазволіла перакінуць сілы на паўднёвы ўсход, які пакутаваў ад набегаў Крымскіх татар і Залатой Арды.

А пасля яшчэ некалькіх удалых вайсковых кампаній на гэтым фронце нашыя продкі ўтварылі дзяржаву «ад мора да мора», самую вялікую краіну Еўропы таго часу.

Поўны тэкст шукайце тут: dzedzich.org

Любіш праўду? Прагнеш справядлівасці? Маеш што сказаць іншым?

НАМ ПА ДАРОЗЕ

Чытай, пішы, працуй з намі. Твае лісты чакаем на:

dzedzich@tut.by

МЫ НЕ ПЛАЦІМ ГРОШЫ – МЫ ДАЁМ СЛОВА!

УРОКІ ГАСЦІННАСЦІ

Колькасць кітайскіх студэнтаў, якія вучацца ў беларускіх ВНУ, павялічыцца ў некалькі разоў: адпаведная дамоўленасць дасягнутая ў Пекіне кіраўнікамі міністэрстваў адукацыі дзвюх краін у рамках візіту ў КНР на вышэйшым узроўні. Прэзідэнт адзначыў, што рэнтабельнасць навучання кітайскіх студэнтаў у нашых ВНУ складае каля 50 адсоткаў. Пытанне толькі ў тым, ці знойдзеца патрэбная колькасць ахвотных кітайцаў?

Летась Берасцейскі дзяржаўны ўніверсітэт упершыню паспрабаваў прыняць замежных студэнтаў. З КНР па вышэйшую адукацыю прыехала 12 чалавек. Працягваць сваё навучанне засталася толькі 3 студэнты, астатнія вярнуліся на Радзіму. «Першы блін – сабаку», як кажуць у народзе.

Сёлета замену кітайцам стварае вялікая дыяспара студэнтаў з Туркменіі. Ці застануцца яны на наступны год, – пакуль загадка.

Што ж спалохала нашых сяброў-кітайцаў?

Рэч у тым, што аднаго толькі ўзроўню адукацыі мала, каб стварыць станоўчае ўражанне як пра ўніверсітэт, так і пра краіну ў цэлым. Умовы пражывання і чалавечыя адносіны, аказалася, адыгрываюць больш значную ролю. І калі ў сталічных ВНУ замежныя студэнты адразу трапляюць пад пэўнае асяроддзе, то ў Берасці яны засталіся ў чужой краіне сам-насам са сваімі праблемамі. Зразумела, што спецыяльнай пасады з функцыямі мамкі-нянькі ні ў якім універсітэце не існуе.

У Берасці размова з кітайцамі адразу набыла афіцыйна-дзелавы стыль з прад'яўленнем рахункаў за прычыненыя шкоды. Першы інцыдэнт узнік пасля адзначэння кітайцамі здачы першых залікаў.

Відаць, непрызвычаеныя да мясавага алкаголю, жыхары КНР у крыху нецвярозым стане вярталіся ў інтэрнат. І нека «пашчасціла» ім бразнуць дзвярыма і разбіць навітокае шкло. Зразумела, што падобнае хуліганства кіраўніцтва ўніверсітэта не магло пакінуць незаўважаным. Каб павялічыць рэнтабельнасць навучання замежных студэнтаў, іх папрасілі выплаціць кампенсацыю удвая большую за рэальны кошт пашкоджання. Кітайцы, у сваю чаргу, зрабілі шэраг даведак і, дазнаўшыся пра сапраўдную цану, былі вельмі абураныя. Другі выпадак здарыўся ў тым жа інтэрнаце па вуліцы Пушкінскай (дарэчы, не так даўно там быў зроблены рамонт). Кітайцы, вядомыя сваёй схільнасцю да кулінарны, часцяком выкарыстоўвалі кухню па прамым прызначэнні і нейкім чынам сапсавалі там столь, і так досыць сапсаваную туземнымі студэнтамі. На тынкоўку запатрабавалі 250 тыс. рублёў. Мабыць, студэнты зразумелі, што нехта хоча на іх нажыцца, і вырашылі вярнуцца на Радзіму.

Ці стане гэта ўрокам для берасцейскага ўніверсітэта, пакажа час. Але такая вядомая на увесь свет беларуская гасціннасць калі-некалі усё ж такі трапляе пад пытанне.

Алесь ЖОЛУД

АДНЫМ РАДКОМ

“ТРЫ БЛІНЫ” – ТВОРЧЫ КОНКУРС У КУБЕ!
“Тры бліны” – гэта конкурс у межах праекта “Права маладых”, які праводзіць моладзевая аб’яднанне “Азіс” з мэтай стварэння магчымасцяў і умоў для раскрыцця талентаў і творчых ініцыятыў моладзі.

Ты жывеш у Берасці або Берасцейскай вобласці, лічыш сябе крэатыўным, разумным і таленавітым, але для раскрыцця сваіх ідэй і творчасці ўвесь час замінаюць выкладчыкі, бацькі, розныя неадэкватныя людзі і штучна створаныя ў нашай краіне абмежаванні?

Калі не, то прыемнай дарогі Табе па жыцці, шчаслівы чалавек!

Калі так, то наш праект, спадзяемся, дапаможа рэалізаваць некаторыя Твае і Тваіх сяброў памкненні да самарэалізацыі!

Наш конкурс “Тры бліны” накіраваны на раскрыццё тваіх талентаў! Ну што? Паехалі, вольная моладзь!

1. “МУЗЫЧНЫ БЛІН”

На Берасцейшчыне існуе шмат маладых музычных гуртоў розных накірункаў, якія маюць некалькі сваіх якасных запісаў, але пакуль запісаць паўнаватрасны альбом ці засвяціцца перад вялікай аўдыторыяй не маюць магчымасці. Мы збяром гэтыя запісы і выдадзім дыск-складанку з лепшымі песнямі гуртоў і выканаўцаў Берасцейскай вобласці пад назвай “Вольны – Права маладых”.

Можа і Ты маеш свой гурт ці пішаш геніяльныя песні ў хатніх умовах? Тэксты песень павінны мець моладзевы, грамадскі, прававы або сацыяльны накірунак.

На дыску будуць таксама змешчаны лепшыя конкурсныя працы па двух астатніх конкурсах-блінах.

2. “ВІДЭА БЛІН”

Прымаюцца відэаролікі да 5 хвілін зробленыя любімымі прыладамі для здымак відэа (ад прафесійнай камеры да мабількі), у якіх яркая, арыгінальна і цікава распавядаецца пра жыццё, захапленні, творчасць і праблемы сучаснай моладзі.

3. “ФОТА БЛІН”

Прымаюцца аўтарскія фотаздымкі, а таксама апрацаваныя фотаматэрыялы, малюнкi, карыкатуры, якія распавядаюць пра праблемы сучаснай моладзі і парушэнні яе правоў. Дадаткова мы хочам атрымаць у фота адлюстраванне жыцця моладзі Берасцейшчыны!

Адзін удзельнік можа даслаць не больш за 3 працы.

Усе конкурсныя аўдыё-, фота- і відэаматэрыялы дасылаюць да 17 студзеня на электронную скрыню: zbliny@gmail.com ці на паштовы адрас: 224000, Берасце, вул. Луцкая 6/1, к. 38 (з пазнакай “Тры бліны”).

Па выніках конкурсу адбудзецца міні-фестываль з прэзентацыяй дыска і раздачай бліноў “Права маладых”, куды будуць запрошаныя найбольш цікавыя гурты, што трапяць на складанку, а таксама пераможцы конкурсаў “Відэа Блін” і “Фота Блін”, якія атрымаюць каштоўныя падарункі і магчымасць паўдзельнічаць у творчых сустрэчах з моладдзю краін Заходняй Еўропы.

Усе падрабязнасці і лепшыя працы будуць змяшчацца на сайце dzedzich.org

Dzedzich WEEK-NEWS

РЭКТАР ЗАБІРАЕ Ў СТУДЭНТАЎ ТАМАШОЎКУ

Як паведаміў “Дзедзічу” адзін з выкладчыкаў ўніверсітэта, з’явілася інфармацыя, што рэктар М.Э. Часноўскі хоча аддаць базу ў Тамашоўцы пакуль невядомаму заказчыку.

Ці, проста кажучы, прадаць? А замест яе, нібыта, перадаць для практык былы будынак школы ў маленькай вёсцы Люта, што ўваходзіць у Лышчыцкі сельсавет Берасцейскага раёна.

Чуткі пра тое, што студэнтам прыйдзеца развітацца са звыклым месцам практыкі, якое служыла БрДУ на працягу 35 гадоў (з 1974г.), хадзілі яшчэ ўлетку гэтага года. Але ў снежні ў рашэнні пытання азначылася пэўная канкрэтыка, што выклікала хваляванне сярод выкладчыкаў БрДУ.

Выкладчыкі і студэнты ў шоку, яны гавораць, што новую базу ўзроўню тамашоўскай немагчыма стварыць. Чаго каштуе толькі перавоз абсталявання, ды і годных прыродных аб’ектаў каля вёскі Люта для вывучэння няма.

На імя рэктара быў напісаны калектыўны ліст, а 7 снежня ва ўніверсітэце па гэтым пытанні прайшла нарада. У выніковым рэзюмэ Часноўскі заявіў, што усё будзе так, як скажа ён.

Выкладчыкі ўсхваляваныя і не згодныя з такім рашэннем, бо база існуе некалькі дзесяцігоддзяў, шмат працы ўкладзена ў яе развіццё, да таго ж гэта ўласнасць ўніверсітэта:

– Часноўскі – чужынец, ён не ствараў гэтай базы і з’явіўся ва ўніверсітэце па ўказцы з Менску, – кажуць выкладчыкі, але ні калектыўны ліст, ні нарада не дапамаглі абараніць базу ў Тамашоўцы.

Шмат гадоў студэнты БрДУ праходзілі вытворчыя практыкі на тамашоўскай базе на самым поўдні Берасцейскага раёна, на мяжы з Польшчай і Украінай. За гэтыя гады база для студэнтаў біялагічнага і геаграфічнага факультэтаў стала сімвалам незабытых, цікавых і вясёлых студэнцкіх гадоў. Таму цяпер змаганне за базу ў Тамашоўцы пачынае і грамадскасць, неабякавая да лёсу месца, дзе прайшлі іх найлепшыя студэнцкія гады.

Павел БЕЛАВУС

ЛЮДЗІ З ЛЯТАЮЧАЙ ТАЛЕРКАЙ

ХТО ЯНЫ?

Летам іх можна сустрэць на пляжы вясялярнага канала альбо ў зялёнай зоне каля Лядовага палаца. Узімку яны збіраюцца пад дахам лёгкаатлетычнага манежа на Маскоўскай. Позна ўвечары знойдзеце іх на плошчы Леніна ў цэнтры Берасця. З першага позірку – звычайныя людзі, але што гэта за дзіўны прадмет, падобны на НЛА, які яны перакідаюць адзін аднаму?

Гэты дзіўны прадмет ёсць нішто іншае як фрызбі. Альбо па-просту дыск. А калі з гэтым дыскам гуляюць дзве каманды, гэта ўжо алтымат фрызбі – малады від спорту, які зарадзіўся ў ЗША ў 60-х гадах мінулага стагоддзя.

У Беларусь алтымат восем гадоў назад завезлі шведы. Сутнасць гульні даволі простая. Дзве каманды па 5 альбо 7 чалавек гуляюць адна супраць адной на стандартным прастанутым полі. Галоўная задача кожнай каманды – за абмежаваны час даставіць дыск у зону суперніка большую колькасць разоў, чым апанент. Нешта падобнае да амерыканскага футбалу. Толькі ў алтымаце бегач з дыскам нельга. І спорт гэты бескантактавы. Злавіў дыск, перадаў на набягаючага партнёра, і так пакуль так званы «лонг» не зловіць дыск у зоне суперніка. Апошні, у сваю чаргу, імкнецца ўсімі сіламі перахапіць дыск у паветры і не даць апаненту аддаць дакладны пас. Але, як вядома, лепш адзін раз убачыць...

Мы сустрэліся з трэнерам і капітанам брэсцкай каманды «Фенікс» па алтымат фрызбі Максімам Валашчыкам.

- Чым прывабны гэты від спорту для гледача?

- У першую чаргу, дыскам. Кінуты дасведчаным гульцом дыск зачароўвае непрадказальнасцю і разнастайнасцю магчымых траекторый. У другую – тым, што гэта дынамічны, захапляльны від спорту, а месцамі нават экстрэмальны. Часта, калі гулец не паспявае за дыскам, яму прыходзіцца лавіць яго ў падзенні. Альбо, правільней сказаць, у палёце. Выглядае вельмі відовішчна і эфектна.

- Што адрознівае алтымат фрызбі ад большасці іншых гульнівых відаў спорту?

- Акрамя прадмета гульні (якім у гульнівых відах спорту звычайна з'яўляецца мяч, а не дыск), алтымат характэрны адсутнасцю суддзяў. Усе спрэчныя сітуацыі на полі вырашаюцца самімі гульцамі. Прычым гулец можа сам абвясціць сабе фол, калі лічыць, што

Фота: Антон Мотолько (www.goodaguy.by)

парушыў правілы. Вакol гэтага будзеца філасофія алтымата, якая знаходзіць адлюстраванне ў паняцці «Дух гульні». Сутнасць гэтай канцэпцыі ў сумленнасці і прыстойнасці гульцоў, павазе да суперніка, імкненні пазбягаць парушэнняў правіл, уменні прызнаць сваю памылку.

- Нешта нахтал «Фэйр плей»?

- «Фэйр плей» – хутчэй умоўнае паняцце. Гульцы ў спорце не заўсёды яго прытрымліваюцца. У алтымаце «Дух гульні» – гэта стрыжань каманды, паказчык майстэрства і павагі да суперніка. На кожным турніры засноўваецца адмысловы приз камандзе з самым высокім «духам». І гэты приз па значнасці і прэстыжу не ступае ўзнагародзе за першае месца.

- Чым яшчэ адметны алтымат?

- Як бачыце, гэта даволі дэмакратычны від спорту. Акрамя адстунасці суддзяў гэта выяўляецца, напрыклад, у яго таннасці. Усё, што трэба для гульні, – гэта адмысловы дыск і восем конусаў, якія буду пазначаць межы зон. Адметна таксама тое, што алтымат, мусіць, адзіны гульнівы від спорту, дзе на пляцоўцы могуць адначасова супернічаць і хлопцы, і дзяўчыны. Пры гэтым колькасць дзяўчын і хлопцаў у абедзвюх камандах павінна быць аднолькавай. Такія каманды, як правіла, называюць мікставымі. Дзяўчыны могуць граць і за мужчынскія каманды – але пры гэтым кожная каманда сама для сябе вызначае колькасць дзяўчын на пляцоўцы. Яшчэ адной асаблівасцю алтымата з'яўляюцца так званыя хэт-турніры, калі

гульцы заяўляюцца на турнір самастойна, і каманды фармуюцца непасрэдна за некалькі дзён да турніру Простай жараб'ўкай.

- Максім, распавядзі аб сваёй камандзе.

- Я ў алтымаце ўжо шэсць гадоў. За гэты час мною прадпрымалася некалькі спробаў стварыць прафесійную каманду, але захаваць склад не заўсёды атрымлівалася. Прычынаў гэтаму маса. Адна з асноўных складаецца ў тым, што мы пакуль не зарэгістраваныя як клуб, у нас няма спонсараў, усё трымаецца на асабістым запале саміх гульцоў. Арганізацыя трэніровак і турніраў, арэнда залаў і палёў, выраб прызоў, выезды на саборніцтвы ў іншыя гарады і краіны – усё гэта робіцца за свой кошт. Таму фінансавае пытанне для нас вельмі актуальнае.

Гульцы сталюць, абзаводзяцца сем'ямі, у іх з'яўляюцца іншыя інтарэсы і прырытэты. Менавіта таму ў нашы бліжэйшыя планы ўваходзіць рэгістрацыя клуба «Фенікс», пошук спонсараў, актыўнае прыцягненне ў алтымат навабранцаў. Плануем захаваць касцяк каманды, які сфармаваўся на сённяшні дзень і папаўняць яго за кошт новых гульцоў. Надыйшоў час выхадзіць на новы ўзровень.

- Дзяржава дапамагае?

- Каб дачакацца дапамогі ад уладаў, трэба весці з імі дыялог. Дагэтуль мы мала заяўлялі пра сябе, але з рэгістрацыяй клуба плануем гэта выправіць. Вельмі разлічваем на дапамогу дзяржавы, бо яна, як правіла, падтрымлівае моладзевыя ініцыятывы ў галіне спорту.

- Якія, па-твойму, перспектывы ў гэтага віду спорту ў Беларусі?

- На Захадзе алтымат развіваецца з 1968 года. З 1985 года функцыюе так званая Сусветная федэрацыя лятаючых дыскаў, пад эгідай якой рэгулярна праводзяцца чэмпіянаты свету і Еўропы, а таксама іншыя міжнародныя саборніцтвы па алтымаце. Пакуль у нас у Беларусі афіцыйна зарэгістраваны толькі адзін алтымат фрызбі клуб – гарадзенскі «Грынс». Спадзяемся, што наступным стане берасцейскі «Фенікс», і колькасць клубаў год за годам будзе расці. І да федэрацыі, думаю, з часам мы прыйдзем.

- Максім, як трапіць да вас на трэніроўкі?

- Вельмі лёгка. Нас можна знайсці кожны вечар (акрамя пятніцы) у лёгкаатлетычным манежы на Маскоўскай. У нас ёсць дні, калі трэніруецца асноўная каманда, ёсць адкрытыя гульнівыя трэніроўкі для ўсіх жадаючых, трэніроўкі жаночай каманды, а таксама трэніроўкі для пачаткоўцаў. Так што, калі вы спартыўныя, энергічныя, поўныя сіл і гатовыя сур'ёзна трэніравацца, сардэчна запрашаем. Пры гэтым пол і ўзрост не маюць значэння.

Гутарыла Вера ЯРОМБА

Фота: Антон Мотолько (www.goodaguy.by)

ГІСТОРЫЯ

СЛУЦКІ ЗБРОЙНЫ ЧЫН

За дзесяцігоддзі савецкай улады гісторыя Слуцкага паўстання абрасла крымінальнымі штампамі. Тэма была засакрэчана і схавана ў спецсховішчы. Факт беларускага супраціву бальшавікам не мог спалучацца з дзяржаўнай ідэалогіяй, якая сцвярджала, што савецкая ўлада на Беларусі карысталася ўсеагульнай любоўю і сустрэкала яе з вялікай радасцю.

У кастрычніку 1920г. у Рызе паміж Польшчай і дэлегацыяй РСФСР і УССР было падпісана перамір'е, а таксама дагавор аб папярэдніх умовах міру. Польшча прызнала УССР і БССР. Заходняя Украіна і Заходняя Беларусь прызнаваліся польскай тэрыторыяй. Беларуская дэлегацыя ў гэтых перамовах не ўдзельнічала (не былі запрошаны прадстаўнікі ані ад Беларускай Народнай Рэспублікі, ані ад Беларускай ССР. Дэлегацыя РСФСР дзейнічала выключна ў інтарэсах бальшавікоў. Да падпісання канчатковага міру была ўсталювана нейтральная зона. Згодна з прынятым пагадненнем Слуцкі і Слуцкі павет павінны былі адысці да БССР.

Случчына падчас польска-савецкай вайны некалькі разоў пераходзіла з рук у рукі. У кастрычніку 1920г. горад апынуўся пад польскім кантролем, а ў лістападзе польская адміністрацыя ў Слуцку перадала ўладу Беларускаму Нацыянальнаму Камітэту на чале з Паўлам Жаўрыдам (камітэт існаваў з 1918). Адміністрацыю і гаспадарчую дзейнасць пачалі ўзначальваць мясцовыя беларускія дзеячы.

У СЛУЦКУ ЎСЁ ПА-ЛЮДСКУ

Случчына на той час была найбагацейшай часткай Беларусі, жытніцай Меншчыны. Гэтану садзейнічала надзвычай урадлівая зямля і адсутнасць паводкаў. Нават за гады вайны жыхары Слуцчыны не зведалі голаду. Тут існаваў моцны асяродак нацыянальна-вызвольнага руху. У Слуцку распускала пясчэсткі "Папараць-кветка" – гурток, які выходзіў у моладзі свядомасці і патрыятызм. У краі быў высокі ўзровень пісьменных людзей, менавіта адсюль паходзяць Цішка Гартны – аўтар першага беларускага рамана, вядомы ўсім са школы Кузьма Чорны ды шмат іншых пісьменнікаў і публіцыстаў.

Невялікі досвед бальшавіцкай акупацыі моцна паўплываў на заможных случакоў, якіх ускалыхнула гэтак званая палітыка ваеннага камунізму.

КАБ ЖЫЛА БАЦЬКАЎШЧЫНА

У доме Эдварда Вайніловіча (фундатар Чырвонага касцёлу ў Менску) адбыўся Першы беларускі з'езд Слуцчыны. На з'ездзе была прынята рэзалюцыя аб барацьбе за незалежную Беларускаю Народную Рэспубліку і была абрана Беларуска Рада Слуцчыны. Слуцкая рада мела кантакты з арміяй Булак-Булаховіча і планавала каардынаваць з ёй свае дзеянні. Рада за некалькі дзён сфармавала з добраахвотнікаў два палкі,

ся адступленне. 28-31 снежня 1920г. больш за 1500 беларускіх жаўнераў і афіцэраў перайшлі польска-савецкую мяжу і былі раззброены польскімі ўладамі.

Частка Слуцкай брыгады (каля 400 чалавек) засталася для працягу ваенных дзеянняў партызанскага ха-

якія складалі 1-ю Слуцкую брыгаду стральцоў войскаў БНР. Трэба сказаць, што добраахвотнікаў было шмат. Запісваліся ў брыгаду цэлымі вёскамі. Было прызначана камандаванне. У брыгадзе быў створаны шпіталь і трыбунал. Камандавалі часткамі афіцэры – былі сяляне, што з вайны вярнуліся з афіцэрскамі пагонамі. Жанчыны ішлі ў санітаркі, шылі бязліну для ваяроў, рабілі бінты, нашыўкі і павязкі з нацыянальнай сімволікай. Сяляне здавалі ў часткі зброю, якой за часы ліхалецця шмат было схавана ў каморах і падвалах. Людзі ахвяравалі абаронцам харчы і сена для канёў. Для збору і размеркавання правіянту і фуражу Радой была створана гаспадарчая частка.

З Гародні случакамі даслалі сцяг з дэвізам "Тым, што пайшлі паміраць, каб жыла Бацькаўшчына".

НА БОЙ УСЕ ДА АДНАГО!

На лінію фронту, даўжыня якога складала да 100 кіламетраў, пачалі збірацца ваенныя часткі і добраахвотнікі. 27 жніўня адбыўся першы бой з бальшавікамі. Беларускія атрады падтрымлівалі насельніцтва. Слуцкі рабілі паспяхова атакі і вызвалілі некалькі вёсак. У тыле ворага развіваўся актыўны партызанскі рух. Шмат жаўнераў Чырвонай арміі пераходзіла на бок беларускага войска. Бальшавікі, пасля шматлікіх марных атак, былі вымушаны кінуць супраць яго кітайцаў і латышоў. Беларускія аддзелы адступілі. Хутка пачала адчувацца нястача зброі і набояў, не хапала амуніцыі і харчавання. Сярод паўстанцаў шырылася эпідэмія тыфу.

Праз пэўны час, дзякуючы актыўным партызанскім дзеянням, некалькі населеных пунктаў зноў былі вызвалены ад бальшавікоў. Але сілы былі няроўныя, пачало-

ратару. Некаторыя атрады ўвайшлі ў склад "Зялёнага Дуба", партызанскай арганізацыі якая цягам 1920-х вяла ўзброеную барацьбу супраць бальшавіцкай улады. Барацьба працягвалася.

Тых жаўнераў, што вярнуліся на радзіму, арыштавалі, судзілі і выслаілі ў Караганду, Салаўкі, у Сібір і на Калыму, дзе шмат з іх памерла.

Гэтым паўстаннем нашыя прадзедаў яшчэ раз ва ўвесь голас заявілі, што ёсць такая нацыя – беларусы – і што не можа яна мірыцца з гвалтам і прымусам чужынскай улады, са здзекамі і несправядлівасцю. Факт таго, што народ на Слуцчыне здолеў так хутка арганізавацца, а ўлада Слуцкай Рады была распаўсюджана на тысячы квадратных кіламетраў, кажа пра многае. Два палкі цягам месяца стрымлівалі ворага, які значна пераўходзіў па колькасці і меў лепшае ўзбраенне! Гэта сапраўды уражвае.

Менавіта тут атрымаў баявое хрышчэнне гімн Беларускай Народнай Рэспублікі "Мы выйдзем шчыльнымі радамі", а сярод паўстанцаў быў яго аўтар Макар Краўцоў.

Сёння 27 лістапада часткай грамадства адзначаецца, як Дзень Герояў, у памяць пра ваяроў Слуцкага збройнага чыну. Але, як і за савецкім часам, пра паўстанне няма ані слова ў школьных падручніках. Пра яго не пішуць дзяржаўныя газеты.

У Старых Дарогах у прыватным музеі даследчыка беларускай гісторыі Анатоля Белага 24 лістапада 2007г. адбылося ўрачыстае адкрыццё першага ў Беларусі помніка случкім паўстанцам. У Семежаве і Грозаве месцяцца памятныя крыжы. Штогод 27 лістапада ладзяцца вандроўкі па Слуцчыне, ля крыжоў ускладаюць кветкі, пяюць гімн "Магутны Божа"...

У наступным годзе, акрамя 600-годдзя Грунвальдскай бітвы, 65-годдзя перамогі над нацыстамі, будучы адзначацца 90-я ўгодкі Слуцкага збройнага чыну.

PAN TADEWUSZ

Сцяг Першага Слуцкага палка, Вільня (1921)

АРТ-ПРАЕКТ “У ДОМЕ ГРЫБАЕДАВА”

14 лістапада ў гарадскім Доме культуры прайшоў арт-праект “У доме Грыбаедава”, які спалучыў выставу-галерэю сучаснага мастацтва і вечар наватарскай літаратуры і музыкі.

Яшчэ не было шасці гадзін, як хол дома культуры напоўніўся людзьмі. Не паспеўшы зайсці ў залу, дзе планавалася правядзенне вечара літаратуры і музыкі, людзі са здзіўленнем пачыналі разглядаць усе тыя творы мастацтва, што размясціліся на сценах пры ўваходзе. Любы ахвотны яшчэ да пачатку мерапрыемства мог прынесці свой твор арганізатарам. У “галерэі” можна было знайсці як карціны, так і фатаграфіі, творы сюррэалістычнага характару і нэафутурызму.

Хутка адчыніліся дзверы і зала пачала павольна напуняцца людзьмі. З-за дзвярэй даносілася музыка – музыкі разаграваліся перад канцэртамі, і адтуль ужо веяла душэўным вечарам.

І вось ён пачаўся – вечар, прысвечаны культуры. Культуры паводзін. Культуры зносін. Культуры музыкі і проста мастацтва.

На сцэну выйшаў Лёша Камушкін і прыемнай беларускай гаворкай пачаў вечар. “Я табе купляў цукеркі...” – вершы, які даў пачатак канцэрту.

Амаль усе вершы Лёшы былі працятыя любоўнай лірыкай:

Ці ў сне цудоўны вечар бачыў гэты,
Ці можа гэта сталася сапраўды,
Пацалавала ты—я раптам стаў сагрэты
Ўпершыню за юныя гады.
Чаму не змог спаткаць цябе раней?
Мне сорамна ад гэтага да болю.
Чаму я ў сэрцы напусціў завей,
Калі каханы мог я быць табою.
Чаму я на вачах у тумануў
Халодна цалаваў чужыя вусны?
Салодкага кахання зноў і зноў
Збянтэжанна шукаючы без густу...
Замалёўкі юнага паэта суправаджаліся музычным фармленнем.

Эстафету прыняў гурт “Апарат Абанента”. У акустычным выкананні можна было пачуць іх творы “Надзея”, “Вера”, “Нянавісьць”.

Саша Віктараўна, ці проста Красная, — дзяўчына-філолаг, крыху разбавіла на сцэне мужчынскае атачэнне. Як прызналася самая Саша, яна вельмі любіць размаўляць, асабліва на сцэне. Аднак як высветлілася, не толькі размаўляць, але яшчэ і чытаць піруэты. Кожны піруэт — палёт слоў і фантазіі, палёт думкі:
...Пусть нет во мне четвёртого размера,

Зато имеется большой красивый зад
Хотя люблю места в партере,
Я часто потребляю жёсткий мат...

Акелия — дзяўчына з імем Жэня, здзіўляла публіку сваёй прозай, у тым ліку рыфмаванай. Дзяўчына-німфа чытала свае вершы “Вот таки и живу на тонких нитках...”, “Мне бы по тонкому канату пройти”. Кожная ніткачка прозы Жэні працята болем, смуткам, восенню і жаданнем “...прачунца ў студзені”.

- Музыка и песни – это то, что нужно не только слышать и наслаждаться, но ещё и думать над тем смыслом, который в них вложен, - падкрэсліў выдучы. І тут на сцэну выйшаў гурт “Vena Женева”.

- Приятно, что кто-то ещё интересуется культурой и литературой. Мы, конечно, не филологи и матом не ругаемся, - падкрэсліў лідэр гурта, - но музыку играем для души.

І сапраўды, музыка цудоўная. Амаль 20 хвілін выдатныя гукі флейты зліваліся са званам гітары.

Вечар быў у самым разгары, а людзі ўсё працягвалі

запаўняць залу.

- Честно говоря, это первый такого рода вечер, - працягваў выдучы, - но судя по интересу публики к таким мероприятиям, не последний.

Канцэрт працягнула Віка Малышава. Віка — дзяўчына, якая чытала адкрытыя вершы, якія, як яна адзначыла, “заставляюць шевелиться мозги”. Прысвяціла юная паэтка шмат вершаў бяссонніцы: “Ночь поглощает света светофоров...”, “Ночь пришла, а сон остался там, где у пчелы жало”.

А на заканчэнне Віка вырашыла здзівіць прысутных вершам, напісаным Янкаю Казановай пра істэрычнае, хворае, неўзаемнае каханне пад назвай “1994”.

І гэта далёка не ўсё. Выступіла на сцэне шмат малых талентаў — паэтаў і музыкаў.

Варта адзначыць, што ўсе гурты былі падобныя на Бітлз... Бітлз на вяршыні сваёй славы ці Бітлз, яшчэ нікому не вядомы.

Вечар атрымаўся цёплым і ўтульным, запоўненым мноствам усмешак і яркіх уражанняў.

Аліса МАЙСКАЯ

Вена Женева. Фота: vkontakte.ru/event12015862

ГІСТФАК УЖО І Ў ІНТЭРНЭЦЕ!

Нядаўна ў гістарычнага факультэта БрДУ з’явіўся свой сайт <http://istfak-brsu.narod.ru/>. Зроблены на дастаткова добрым узроўні, ён змяшчае шмат карыснай і цікавай інфармацыі.

Тут можна даведацца і пра гісторыю факультэта і пра гісторыю краіны. Дарэчы, сайт утрымлівае пакуль маленькую, але вельмі добрую бібліятэку з цудоўнымі кнігамі і публікацыямі па гісторыі і культуры Беларусі і свету. Таксама можна знайсці цікавыя матэрыялы па археалогіі, геральды-

цы, гістарычных асобах. А некаторыя курсы нават могуць паглядзець расклад сваіх заняткаў. Ну і нельга

прамаўчаць пра выдатна падбраную фотагалерэю, у якой кожны студэнт-гісторык яшчэ раз можа паглядзець на сваіх выкладчыкаў, а злосныя праглышчыкі – пазнаёміцца з імі!

Хочацца адзначыць, што не кожны факультэт (і не ў кожным універсітэце) мае свой сайт. Звычайна студэнты абмяжоўваюцца суполкамі ў сацыяльных сетках. Але цяпер нашы гісторыкі выйшлі на новы ўзровень, на які трэба раўняцца і іншым.

Віншум гістарычны факультэт з такім набыткам!

Сяржук ПЕЧАВУШКА

ЗА 20 ЕЎРА Ў МІЛАН

У пашпарце праз месяц канчаецца тэрмін дзеяння Шэнгенскай візы, а ўсе яе магчымасці не выкарыстаны. Што рабіць? Зразумела, ехаць у вандроўку!

Калі ўжо бліжэйшыя краіны-суседзі з ЕС вывучаны і не зусім цікавыя, то хочацца ехаць далей, глядзець і здзіўляцца краямі «Старой Еўропы». А што рабіць калі бюджэт абмежаваны, а сэрца так і прагне палёту? У такіх выпадках заўсёды можна прыдумаць бюджэтны варыянт!

Для мяне такім бюджэтным варыянтам стала вандроўка ў Італію на тры дні з пералётам з Катавіцы ў Мілан на самалёце.

Для Беларусі звычайнае ўяўленне пра палёт на самалёце - гэта дарага! Так з Менска, напрыклад, у Прагу і назад будзе каштаваць мінімум 300 еўра. А вось сярод еўрапейскіх авіякампаній можна знайсці кошта на квіткі таксама за 300 еўра, а магчыма і за 20 еўра. Галоўнае ведаць як! І зараз, на ўласным, прыкладзе паспрабуем патлумачыць.

1 Спачатку трэба знайсці авіякампанію і падбраць аптымальны варыянт пералёту. У Еўропе вялікая канкурэнцыя сярод авіякампаній, ды і попыт на самалётныя перавозкі значна большы, чым у нашай краіне. Таму існуюць шматлікія кампаніі, якія спрабуюць перацягнуць да сябе кліентаў праводзячы розныя акцыі і прапаноўваючы пералёты па супер нізкіх коштах. Найбольш вядомыя сярод такіх кампаній: Wizzair, Ryanair. Можна ў інтэрнэце пашукаць і іншыя, бо кожная авіякампанія мае свой сайт, на якім можна даведацца кошт на канкрэтны накірунак,

забранаваць пералёт і праз той жа сайт адразу і набыць. Толькі праглядаючы кошта на пералёты, трэба ведаць, што яны змяняюцца амаль кожны дзень як у бок павелічэння, так і зніжэння. У розныя дні на адзін і той жа кірунак кошта могуць адрознівацца на 100, 200 і нават 300 еўра.

Асабіста мне пашчасціла знайсці варыянт Катавіца (недалёка ад Кракава) - Мілан і назад Мілан - Катавіца коштам 40 еўра за пералёт у два бакі. Лепш за ўсё ажыццяўляючы браніраванне на сайце авіякампаніі ў раздзеле багаж пазначаць 0, браць з сабою заплечнік, які дазваляюць узяць на борт, бо аплата за багаж праводзіцца дадаткова і не зусім танная. Калі збірацца за мяжу на кароткі прамежак часу, то хоціць і заплечніка. Толькі абавязкова трэба пазнаёміцца са спісам дазволеных рэчаў у ручным багажы і правіламі іх перавозу.

2 Канкрэтна я карыстаўся сайтам www.wizzair.com. Спачатку рэгіструемца на ім, падбіраем напрамак. Найбольш танныя і актуальныя вылеты для беларусаў з Кіева (Украіна), Варшавы і Катавіцы (Польшча), але з Польшчы выбар напрамкаў большы. На жаль, з беларускімі аэрапортамі гэтая кампанія не працуе, таму адразу з Менска ці Берасця паляцець не атрымаецца. Падбіраем сабе варыянты пералётаў, запўняем усе патрэбныя палі і даходзім да формы аплаты: грашовы перавод альбо пластыкавая картка.

Падарожжы па Еўропе стамляюць. А ў гасцінных аэрапортах можна яшчэ і паспаць!)

3 Гэты этап для мяне быў самы складаны і заняў з усімі ўдакладненнямі і кансультацыямі ў банках ажно два тыдні. Спачатку спрабаваў пералічыць грошы праз банк па рахунку-фактуры, якую выслалі аўтаматычна пасля замовы пералёта, але ні ў адным з банкаў прыняць такую аплату не змаглі. Пасля доўга дазнаваўся якой карткай можна аплаціць у інтэрнэце. Такім чынам у Беларусі толькі «БПС-Банк» робіць адмысловыя карткі для інтэрнэт-аплатаў. Картка называецца Visa Virtuop каштуе Br 8 000, робіцца тыдзень. Абавязкова трэба замаўляць картку для аплат у еўра ці далярах. Пасля таго, як я атрымаў, праз банк залічылі патрэбныя грошы на карт-рахунак, можна спакойна замаўляць тур на самалёт і аплачваць яго, запўняючы патрэбныя палі на сайце. Затым на e-mail прыходзіць пацверджанне, што пералёт аплачаны. За некалькі дзён да вылета кампанія яшчэ і нагадае, што прыйшоў час збірацца ў вандроўку.

4 Перад выездам варта дазнацца дзе знаходзіцца аэрапорт, бо, часцей за ўсё, як у Беларусі, так і ў іншых краінах Еўропы, яны знаходзяцца ў некалькіх кіламетрах ад горада. У нашым выпадку аэрапорт знаходзіўся за 60 км ад Мілана каля горада Бергама. Да катавіцкага аэрапорта з Катавіцы ехаць 50 хвілін, з Кракава паўтары гадзіны.

Google Maps, Букінг і іншыя інтэрнэт-сэрвісы дапамогуць больш дакладна спланаваць усе аспекты вандроўкі.

Поспехаў у планаванні адпачынку!

Працяг «Прыгоды беларусаў у Мілане» чакайце ў наступным нумары «Дзедзіча».

Павел БЕЛАВУС

НАЙЛЕПШЫЯ ВЫКЛАДЧЫКІ ФАКУЛЬТЭТА ЗАМЕЖНЫХ МОЎ

На пачатку навучальнага года ў рэдакцыі «Дзедзіча» нарадзілася ідэя правесці рэйтынг лепшых выкладчыкаў БрДУ. Пакуль што мы падвялі выявілі лепшых выкладчыкаў на гістарычным і філалагічным факультэтах.

Эстафету прыняў факультэт замежных моў, дзе ў лістападзе журналістамі «Дзедзіча» і добраахвотнымі памочнікамі (дзякуй ім вялікі!) было апытана больш за 60 студэнтаў розных курсаў і спецыяльнасцяў. Ім было прапанавана назваць трох лепшых выкладчыкаў і патлумачыць свой выбар.

Па выніках апытання першае месца заняла Засула Аксана Лявонцьеўна, якая набрала 16 галасоў. Самі

студэнты каментуюць свой выбар так: «інтэресная, весёлая, общительная, помогает усвоить новый материал, занятия всегда интересные и не похожи друг на друга», але разам з тым многія зазначаюць яе патрабавальнасць і справядлівасць.

Другое месца студэнты аддалі Лучыц Аліне Васільеўне. Яна набрала 13 галасоў і атрымала пачэснае званне «Самае сапраўднае сонейка». А таксама ў яе адрас выказваліся так: «умеет располагать к себе, добрая, у неё самая очаровательная улыбка, всегда заряжает доброй особенной энергией, даже если мир кажется серым, похожа на лучик солнышка, поднимает всегда настроение, интересные и нескучные занятия».

Нарэшце, трэцяе месца заняла Хацько Наталля

Аляксандраўна (10 галасоў). Яна вартага перамогі, таму што: «у неё всегда интересные занятия, даёт хорошую мотивацию к изучению предмета, ироничная, позитивная, с хорошим чувством юмора, требовательная, но понимающая, справедливая, заряжает положительной энергией».

Таксама студэнты выказваюць сімпатыі Гойнаш А.В. (8), Галуц Е.М. (7), Радыванюк О.А. (6), Несцярук І.Ф. (6), Стрыжэвіч Е.Н. (6).

Дзякуй усім студэнтам, што праявілі ініцыятыву і прынялі ўдзел у апытанні, а вам, дарагія настаўнікі, вялікі дзякуй за тое, што вы ў нас такія цудоўныя.

Актыўным маладым людзям з іншых факультэтаў БрДУ ці іншых навучальных устаноў, якія хочуць скласці рэйтынг сваіх лепшых выкладчыкаў і апублікаваць яго на нашых старонках, просім тэлефанаваць у рэдакцыю «Дзедзіча»: (029) 724-21-16.

Падрыхтавала Аліса МАЙСКАЯ

ТОП-10 САЎКОВЫХ ПРАВІЛАЎ

Савецкага Саюза няма ўжо ледзь не 20 год. Але нашай краіны гэта не тычыцца. Прадстаўляем вашай увазе ТОП-10 самых тупых саўковых правілаў у Беларусі.

1. ПАКЕЦІКІ Ў КРАМАХ.

Хто бываў за мяжой – ведае, што ў крамах там за фасовачныя пакецікі і іншую ўпакоўку плаціць не трэба. У нас жа вы раскашэльваецеся не толькі за пакеты, у якіх панясеце набытае дадому, але і за фасовачныя таксама. Набываецца торцік – заплаціце дадатковыя паўтары тысячы за каробачку. І ўвогуле, картонная экалагічная ўпакоўка каштуе ў 10 разоў даражэй за пакет.

2. ТАЛОНЫ Ў ПАЛІКЛІНІКАХ.

Кожнаму з нас калі-небудзь даводзілася стаяць у чарзе ў паліклініцы. А каб трапіць у гэтую чаргу, трэба атрымаць талон, у якім будзе прызначаны кабінет і час, калі вас прымуць.

Толькі фіг вам! Усё адно дзевядзецца чакаць, пакуль пройдзе жывая чарга. І ў гэтай чарзе могуць апынуцца людзі, якія павінны былі патрапіць на прыём як 3 гадзіны таму, так і праз 3 гадзіны. А тыя, хто паспрабуе прайсці ў кабінет у свой прызначаны час, указаны на талоне, стоадсоткава пачуюць: «Э, куда прош, в очэрэдзь!»

3. ПАЛІЦЫ Ў ЦЯГНІКАХ.

Вы калі-небудзь спрабавалі набыць два ніжнія квіткі ў адно і тое ж купэ? Атрымалася? Калі так, то вы – шчасліўчык! Існуе распараджэнне, якое забараняе касірам прадаваць адной асобе квіткі на два ніжнія ці два верхнія месцы, колькасць свабодных верхніх і ніжніх паліцаў павінна быць аднолькавая. Яшчэ адно тупое правіла забараняе вам заняць вольнае купэ ў выпадку, калі на яго не купленыя квіткі, а ў вашым едуць 4 чалавекі.

4. ПАДАТКІ НА МАШЫНЫ.

Любы ўладальнік аўтамабіля ведае, што нельга прыгнаць з-за мяжы больш за адну машыну ў год. Не, канешне, гэта можна зрабіць, але дзевядзецца заплаціць падатак. І калі я ў студзені прыгнаў машыну свайму бацьку, то цяпер не магу паехаць і набыць машыну сабе.

5. ЗАМЕЖНІКІ Ў ГАТЭЛЯХ.

Калі-небудзь спрабавалі засяліць у гатэль замежніка? Гэта дзіўна, але замежнаму госцю дзевя-

дзецца заплаціць за нумар больш, чым калі б яго зняў мясцовы грамадзянін. А потым яшчэ кажучь, што ў нас турызм не развіты! Да таго ж, перад высяленнем да вас у нумар завітае спецыяльна адукаваная цётка, якая правярыць, ці не сперлі вы чаго.

6. ПОРЦЫЎ Ў КАФЭШКАХ.

Культура харчавання ў кавярнях і рэстарациях у нас яшчэ не пранікла ў масы. Большасць беларусаў звычайна есць дома на кухні. Чаму? Распараджэнне мінгандлю, якое з'явілася напрыканцы 2006 году, можа ўсё патлумачыць! Пунктам харчавання загадалі... зменшыць порцыі, не зніжаючы коштаў. Лагічнае пытанне – нафіга? Каб паменшыць вашу талію ці ваш кашалёк?

7. 75 АДСОТКАЎ.

ФМ-радыё ў Беларусі ўспрымаецца як нешта з мінулага стагоддзя. Усё, канешне ж, дзякуючы славуці 75% “айчыннага” музла ў эфіры. І хай бы круцілі сапраўды беларускае! Вось таму ў цябе і няма ўлюбенай ФМ-станцыі.

8. РЭГІСТРАЦЫЯ (ПРАПІСКА).

Чаму чалавек з рэгіёна, пакуль не атрымае менскай рэгістрацыі, не можа ўладкавацца на працу? І пры гэтым дэ-юрэ ён мае на гэта ўсе правы! Альбо яшчэ прыкол: калі ты зарэгістраваны ў “блізкім” Менскім раёне – калі ласка, працуй у сталіцы. Калі ў “далёкім” – фіг цябе возьмуць у дзяржкантору.

9. НЕ ФОТКАЦЬ, НЕ ДАЗВОЛЕНА!

Сапраўды, у Беларусі можна фоткаць толькі тое, што дазволена. Якім бы прыгожым ні быў будынак, якую б архітэктурную каштоўнасць з сябе ні ўяўляў, але калі там месціцца якая “адміністрацыя”, на яго можна толькі зырыць, і тое здалёк. Бывае, нават прахадную якога-небудзь завода нельга сфоткаць. А раптам ты спінеш?

10. НОВЫ ГОД НА ТРЫ МЕСЯЦЫ.

Ва ўсіх вялікіх крамах, ЦУМах, ГУМах ужо ў пачатку лістапада ўсё было завешана цацкамі ды падарункамі, Санта-Клаўсамі і Дзядзямі Марозамі. У Віцебску нават елку на плошчы паставілі за два месяцы да свята. І, вядома ж, прыбіраць усю гэтую радасць толькі ў лютым.

Таццяна ЕЛАВАЯ
zmagarka.livejournal.com

Фота: photoclub.by

ВІРТУАЛЬНЫЯ КНІЖКІ ЧЫТАЙЦЕ НА САЙЦЕ KAMUNIKAT.ORG

У рэдакцыю “Дзедзіча” звярнуўся студэнт, які распавёў, што “нядаўна адкрыў для сябе выдатную беларускую электронную бібліятэку на сайце kamunikat.org”. Чытач падрэсліў, што там “можна знайсці вельмі шмат беларускіх кніг, якіх няма ў бібліятэках, таму важна, каб у газеце напісалі пра гэты сайт”.

З задавальненнем выконваем просьбу нашага чытача, тым больш, што сайт kamunikat.org з’яўляецца і нашым партнёрам – тут вы заўсёды можаце скачаць электронныя нумары «Дзедзіча».

Сайт kamunikat.org хутка адзначыць дзесяцігадовы юбілей, ён быў створаны ў 2000 годзе, з ініцыятывы Беларускага Гістарычнага Таварыства ў Беластоку. На сённяшні дзень ён з’яўляецца найбуйнейшай беларускай бібліятэкай у інтэрнэце. Сайт супрацоўнічае з рэдакцыямі многіх беларускіх перыядычных

выданняў, выдавецтвамі і аўтарамі, навукоўцамі, літаратарамі, творцамі розных напрамкаў мастацтва.

Тут вы знойдзеце публікацыі які класікаў беларускай літаратуры, так і маладых пачынаючых аўтараў. Багатыя зборы гістарычнай літаратуры і кнігаў, недаступных у традыцыйных бібліятэках Беларусі, робяць kamunikat.org выдатнай крыніцай інфармацыі для студэнтаў і навукоўцаў.

Тут можна таксама пазнаёміцца з навінкамі друку розных краінаў свету – усё, што выдаецца беларусамі і пра беларусаў, навуковыя даследаванні, слоўнікі, метадычныя дапаможнікі, матэрыялы, якія маюць сувязь з беларускасцю ва ўсіх яе правах, – усё гэта знойдзеце на старонках Інтэрнэт-бібліятэкі kamunikat.org

Kamunikat.org у рамках праекту «Беларускія

аўтары» дае таксама магчымасць ствараць персанальныя сайты беларускіх пісьменнікаў, публіцыстаў і даследчыкаў, кнігі якіх знаходзяцца ў рэсурсах бібліятэкі.

І самае галоўнае – каб пабываць ў гэтай бібліятэцы не трэба выходзіць з дому – дастаткова ўключыць кампютар, не трэба чакаць у чарзе па кнігу – яны даступныя ўвесь час, не трэба плаціць за абанемент – карыстанне бібліятэкай бясплатнае.

Таму заходзьце і карытайцеся.

Павел ДАЙЛІД

ДАРЫЦЬ УСМЕШКІ БЕЗ ЗАДУМЫ...

МАЛАДЫЯ ГАЛАСЫ

Мы працягваем змяшчаць на старонках нашага выдання творы маладых літаратараў, на якія так багата берасцейская зямля. Калі Вы жадаеце атрымаць аб'ектыўную ацэнку сваёй творчасці або Вам проста няма з кім падзяліцца сваімі літаратурнымі дасягненнямі – звяртайцеся да нас. Будзем радыя “прычыніца” да запальвання новых літаратурных зорак. А пакуль што знаёмцеся:

ІРЫНА ЗОРКО

Звычайна знаёмства з чалавекам пачынаецца з яго імя і прозвішча. Мяне клічуць Ірынай, што ж датычыцца прозвішча, то амаль кожны вымаўляе яго па-рознаму. Дык вось прозвішча маё – Зорка. Адночы нехта нават палічыў, што яно паходзіць ад нямецкага Зорге...:) Іншая справа, калі цябе клічуць Зорачка. Калі на лекцыі пры пераклічы выкладчык пачынае раптам спяваць: “Зорка Венера ўзышла над зямлёю...”, то гэта пра мяне. Таму на маім факультэце ведаюць мяне менавіта як Зорачку. Вучыся я на трэцім курсе факультэта замежных моваў, вывучаю нямецкую, ангельскую, а таксама беларускую мовы. Параўнанне

з зоркай падабаецца мне, хаця ў школе я крыўдзілася на аднакласнікаў, можа таму, што сціпласць не дазваляла прыраўняць сябе да той зоркі, што ззяе на небе. Толькі ва ўніверсітэце зразумела, як мне пашанцавала з прозвішчам, якое ўжо само па сабе гучыць амаль як псеўданім.

Захапляюся творами розных літаратурных напрамкаў, чытаю з задавальненнем Паула Казьлю, Эн Райс, Уладзіміра Караткевіча, Віктара Пялёвіна і, вядома, паэтаў. У музыцы аддаю перавагу року. Сама пачала пісаць вершы адносна нядаўна. Мае першыя вершы напісаны па-руску. Пісаць па-беларуску пачала выпадкова, сыходзячы з прапановы выкладчыка па літаратуразнаўстве, аднак потым зразумела: калі і пісаць вершы, то па-беларуску. Бо гучаць яны неяк больш напеўна і нараджаюцца лягчэй. Такое вось маё асабістае перакананне.

Жыццё пражыць, як чарапаху,
Я не хачу – то не маё.
І, халадзеючы ад жаху,
Цягнуць няўцям быццё сваё:
Не зведаць горнай прахалоды,
Не ўскінуць вока да нябёс,
І не пакінуць асалоды
Ў душы ад першых чужых слёз.
Натольвацца хачу каханнем,
А іншым падарыць любоў!
Умець дзяліцца спачуваннем
І ўтаймоўваць сваю кроў,
Дарыць усмешкі без задумы
І не баяцца быць дзівачкай,
Паменей пакарацца суму,
Лічыцца стомленай прастакчай.
Я не памерці пры жыцці
Жадаю сэрцам апантана.
Гэй, лёс, вярнуць не пляці,
Бо не здамся я так рана!

СВЕТ ВАР'ЯТА

Адзінота – спакуса нямногіх –
Усе часцей адзначае вар'ята,
Акрыляе шматлікіх убогіх,
Чый унутраны свет не памяты.

Сам сабе гаспадар і знявольнік,
Не на смех нам моцны душою,
Рытуальна праходзіць “укольнік”,
Што вяртае ізноў да спакою:

Мары спешна адна за адной
І бясконцасць ліюцца праз сэрца,
Сонца смешыць сваёю дугой,
Адкрывае прыродныя дзверцы

Свет нябачаных рэчаў і дзіваў.
Там каты і сабакі сябруюць
І выказваюць нораў ігрывы,
Людзі лётаць спрабуюць,

Жартаўліва смяецца балота,
Упікаючы жабак употай.
Там, дзе холад – адразу спякота,
Адпачынак завецца работай.

Малпы пішуць там вершы,
За пакупкамі ходзяць без грошай.
Хто апошні – становіцца першым,
Піва лічаць атрутай найгоршай...

Тут не ўсё, што адкрыта вар'ята:
Толькі частку былога жыцця
Ён так бачыць з-за кратаў,
Палічыўшы парадкам быцця.

ЗЕБРА

Жыццё, як хваля, захапляе,
А потым – ціха навакол.
Паток нібыта нарастае –
І зноў разбіты ён аб дол.
Так захапляюць перамогі,
Няўдачы ж цягнуць да зямлі.
Здаецца, варты дапамогі,
Аднак табе не памагі...

АЎКЦЫЁН СПАТКАННЯЎ

Баранавіцкія аматары дабрачыннасці вынайшлі надзвычай нетрадыцыйны спосаб збору ахвяраванняў на добрыя справы.

Ні для каго не сакрэт, што сёння найбольшым попытам сярод беларускіх інтэрнаўтаў карыстаецца расейская сацыяльная сетка Ў КАНТАКЦЕ. Менавіта яе платформа была выкарыстана вынаходнікамі-добрачынцамі, якія стварылі там адмысловую суполку-аўкцыён: <http://vkontakte.ru/club13475772>.

Сутнасць ідэі простая, як і ўсё геніяльнае. У суполцы прапануецца набыць спатканне з чалавекам, які найбольш спадабаўся. Па прыныцы аўкцыёна ўдзельнікі суполкі могуць павялічыць кошт лота да бясконцасці, галоўнае – не згубіць плацежаздольнасці. А стартавы кошт складае ўсяго тысячу рублёў. Натуральна, што пераможца атрымлівае эксклюзіўнае права запрасіць свой “лот” на спатканне.

Хлопцы маюць шанец спаткацца з прыгожымі дзяўчынамі, а дзяўчыны – з хлопцамі. Менавіта з гэтай мэтай ў суполцы створаны два фотаальбомы, якія змяшчаюць фотаздымкі прагных да спатканняў. Там жа шляхам каментавання адбываецца аўкцыён.

Кожны жадаючы можа з лёгкасцю прыняць удзел у аўкцыёне. Каб набыць спатканне, дастаткова стаць сябрам суполкі і перамагчы ў гандлі. Ну а для тых, хто і сам не супраць стаць “лотам”, дастаткова проста змясціць свой фотаздымак у адпаведным палавой прыналежнасці альбоме.

Вядома, каханне чалавека наўрадці можна здабыць такім чынам, аднак павялічыць свае шанцы ў яго здабыцці можна дакладна.

Адметнасцю аўкцыёна з'яўляецца яго дабрачынны характар. Упершыню не выходзячы з дому можна зрабіць свой унёсак у сапраўды добрую справу і атрымаць за гэта някепскую ўзнагароду.

Усе грошы, атрыманыя ад правядзення аўкцыёна, будуць накіраваныя на патрэбы дзетак, якія засталіся без бацькоў. Хіба не добры падарунак напярэдадні Калядаў і Новага Года?!

На думку арганізатараў дабрачыннай акцыі, дадзены аўкцыён сам па сабе не ў сілах змяніць сітуацыю на карысць лепшага, аднак гэта толькі першы крок, за якім павінны ісці і наступныя.

Кожнаму з нас па сілах рабіць гэты свет лепшым. Адзін маленькі крок кожнага можа стаць вялікім скокам у лепшы бок для ўсіх.

АВІВОСК

ПЛАНУЙ СВОЙ ЧАС!

У кожнага з нас нярэдка ўзнікаюць пэўныя складанасці з планаваннем уласнага часу. Праблема яго катастрофічнага недахопу становіцца асабліва актуальнай сёння, калі чалавецтва жыве ва ўмовах усё больш хуткага развіцця і прагрэсу. Татальны недахоп часу ўжо даўно перастаў быць праблемай толькі палітыкаў і бізнэсменаў. Ад яго, як ад нейкай глабальнай эпідэміі, пакутуюць амаль усе людзі. І ты, наш шануюны чытач, зусім не выключэнне! Аднак змагацца з гэтай трасцай не толькі магчыма, але і неабходна. Як гэта зрабіць? Усё вельмі проста! Вось табе некалькі карысных парадаў ад “ДЗЕДЗІЧА”.

На сёняшні дзень існуе цэлая купа разнастайных тэхналогій і метадыч планавання свайго часу. Так бы мовіць, абірай на любы густ. Аднак тут узнікае пытанне: “а якая з іх найлепшая і падыходзіць менавіта мне?” Расслабся, студэнт, мы ўжо абралі! Прапануем толькі апрабаванае на ўласнай скуру! Паехалі!

Спачатку зоймемся планаваннем паўсядзённасці, то бок звычайнага дня. Менавіта з разбору свайго звычайнага дня і пачынаецца пошук “згубленага часу”. Каб адшукаць яго, нам неабходна запісаць усе паўсядзённыя справы, тыя, якія мы выконваем кожны дзень. Напрыклад: сон, прывядзенне сябе ў парадак, час, які мы трацім на транспарт, навучанне, працу, адпачынак і г.д. Наступным крокам нам неабходна вызначыць колькасць часу (пажадана дакладную), якую мы трацім на выкананне кожнай з папярэдне пазначаных спраў. Вось і пазначаем на супраць кожнай справы час, які мы на яе ўхандохаці. Так, напрыклад: сон – 8 гадзін, навучанне – 6 і г.д.

Далей праводзім нескладаныя мазагавыя аперацыі – вылічваем колькасць часу, якая неабходна нам на выкананне нашых тыповых спраў за адныя суткі. Калі яна пераўзыходзіць 24 гадзіны – у вас су’ёзныя праблемы, і лепш адкладзіце “ДЗЕДЗІЧ” і пішыце лекцыю.

Для астатніх стануць відавочнымі іх “паглынальнікі часу” (справы на якія мы марнуем надта шмат часу). Цяпер можна праводзіць карэкціраванне і вызваляць так неабходны нам вольны час. Галоўнае – абыйсціся без фанатызму і не пакідаць на сон якіх 3-4 гадзіны, лепей ад гэтага не стане. Зразумела, што ад таго, расплануем мы свой час ці не, грамадскі транспарт хутэй ад гэтага не стане. А вось час адпачынку зусім не варта расцягваць на цэлы дзень.

Такім чынам мы атрымаем дакладна распланаваны дзень з вольным часам, які вызваліўся і які можна выкарыстоўваць як заўгодна! Разабраўшыся з планаваннем на дзень, можна пераходзіць і да больш працяглых храналагічных адлегласцяў, такіх, як тыдзень. Тут нічога новага і арыгінальнага. Па-ранейшаму

“Тэрміновыя справы, як правіла, не самыя важныя, а важныя – не самыя тэрміновыя”

Д. Эйзенхаўэр

самым эфектыўным і дзейным сродкам планавання тыдня застаецца выкарыстанне звычайнага штодзённіка. Рэч у тым, што гэтай праблемай чалавецтва займаецца дастаткова даўно, таму штодзённік з’яўляецца адным з самых дасканалых на сёння варыянтаў. З яго дапамогай мы можам планавать свае нетыповыя справы як на нейкі канкрэтны дзень, так і на бліжэйшы тыдзень, ці нават далей. І яшчэ: рэгулярна выкарыстоўваючы штодзённік, вельмі складана забыцца нават на самую нязначную дробязь у сваім жыцці.

Для аматараў доўгатэрміновага (больш за месяц) планавання раім выкарыстаць наступную метадыку, якая была распрацавана амерыканскім прэзідэнтам Дуайтам Эйзенхаўэрам. Для пачатку нам неабходна вызначыць шэраг спраў і працягласць плануемага перыяду. Напрыклад, можна ўзяць 20 спраў, якія мы

хочам здзейсніць за месяц. Не палянуецца і запішыце іх на асобным аркушы. Наступным крокам нам неабходна скласці табліцу (матрыцу Эйзенхаўэра), як на малюнку.

C3	A1
D4	B2

Далей пачынаем запаўняць матрыцу. У полі A1 мы заносім справы важныя і тэрміновыя, у B2 – важныя і не вельмі тэрміновыя, у C3 – тэрміновыя і не надта важныя і ў D4 – не надта важныя і не надта тэрміновыя.

Ужо цягам запаўнення палей матрыцы вам павінна стаць зразумелай стратэгія ваших дзеянняў на бліжэйшы месяц. Відавочнымі стануць справы, якія патрабуюць неадкладнага вырашэння і маюць вялікае значэнне.

Цягам іх вырашэння поле A1 не апусціцца, бо справы з палёў B2 і C3 паступова становяцца больш тэрміновымі і важнымі і пераходзяць у яго.

На пытанне “а што рабіць са справамі пазначанымі ў полі D4?” ёсць некалькі адказаў. Натуральна, іх можна выконваць па меры вызвалення часу. Ёсць магчымасць і проста выкінуць іх, або забыцца. Ну і, канешне, калі вы маеце такія магчымасці, то можна зрабіць, як рабіў сам Эйзенхаўэр – аддаць іх на выкананне сваім падначаленым!

Цікава, але ўсе гэтыя спосабы не ўяўляюць сабой непераадольных муроў пры іх выкарыстанні і па сілах кожнаму. Больш за тое, планавачы свой час – гэта добрая звычка і яе, як ні дзіўна, лёгка вырацаваць. А як вядома, “час – грошы!” Так, што робім высновы.

Планавачы свае справы нашмат лягчэй, чым выконваць іх, і тут усё ў вашых руках. Паспехаў!

АВІВОСК

1 СНЕЖНЯ – СУСВЕТНЫ ДЗЕНЬ БАРАЦЬБЫ СА СНІДАМ

У свеце 33 мільёны інфікаваных ВІЧ – на 7 мільёнаў меней, чым лічылася раней. Тым не менш, 33,2 мільёны людзей з ВІЧ – дагэтуль адна з самых сур’ёзных праблемаў сучаснасці.

Нягледзячы на ўдасканаленне барацьбы за СНІДам, штодня ад яго памірае 5700 чалавек. У Беларусі афіцыйна зарэгістравана 10 529 хворых на ВІЧ-інфекцыю. Толькі сёлета выяўлена 911 новых захворванняў. Найбольшая колькасць такіх выпадкаў выяўлена ў людзей да 30 гадоў. Адмыслоўцы заяўляюць, што найбольшая колькасць хворых на ВІЧ-інфекцыю – у Менску і Менскай вобласці: 1.469 і 1.369 чалавек адпаведна. Аднак сталіцу па-ранейшаму апыраджае Гомельшчына – 5.444 выпадкі.

Паводле афіцыйнай статыстыкі, на лячэнне аднаго ВІЧ-інфікаванага ў Беларусі выдаткоўваецца ад 500 да 5 тысяч даляраў штогод. Усяго супрацьвіруснае лячэнне ў краіне атрымліваюць 1.622 дарослых і 86

дзяцей. На 2010-2016 гады на барацьбу з ВІЧ/СНІД Глобальны фонд выдзеліў Беларусі 23,8 мільёна еўра і 14 мільёнаў даляраў ЗША.

Ужо 21 год 1 снежня праводзіцца Сусветны дзень барацьбы са СНІДам. Кожны год аб’яднаная праграма

ААН па барацьбе са СНІДам разам з СААЗ і іншымі ўдзельнікамі вызначае дэвіз для гэтага дня. Дэвіз гэтага года – “Усеагульны доступ і правы чалавека”. Таксама вызначаюцца лозунгі, удакладняючы дэвіз: “Спыніць СНІД. Выканаць абяцанне”, “Мяне прымаюць” і “Я карыстаюся сваімі правамі”.

У Сусветны дзень барацьбы са СНІДам у Беларусі прайшла серыя паказаў мастацкага фільма «Вірус». Акцыя, фінансаваная Глобальным фондам барацьбы са СНІДам, сабрала больш за 7500 гледачоў у 17 гарадах

Беларусі. Сеансы кінапаказу суправаджаліся розыгрышам спецыяльных прызоў: маек, кепак і заплечнікаў с надпісамі: «Падтрымай ВІЧ+ людзей!», «Control the SPEED», «Каханне супраць СНІДУ».

Аліса МАЙСКАЯ

ПРАВА

ЯК СКЛАДАЦЬ РЭЗЮМЭ

Важная ўмова паспяховага ўладкавання на працу – правільнае складанне рэзюмэ, з якога пачынаецца першае ўяўленне пра вас як спецыяліста. Вось некалькі парадаў ад працаўнікоў кадравых агенстваў:

1. Пачынаць рэзюмэ трэба са свайго прозвішча, а асабістую інфармацыю (узрост, сямейнае становішча, грамадзянства і г.д.) лепш змясціць у канцы. Пункт пол увогуле можна забыць, хіба толькі сумняваючыся, што твае імя падкажа палавую прыналежнасць. Ды і пра свой знак адназначна, рост, вагу ў сур'ёзным рэзюмэ таксама лепш не ўспамінаць.

2. Пазначаючы свае прафесійныя навыкі, спыніся на 5 найважнейшых для тваёй працы, не трэба распылаць сабе кампліменты на цэлы ліст.

3. Пра сваю адукацыю пішы падрабязна. Назва ВНУ, спецыяльнасць – гэта важна, але не дастаткова. Не забудзь напісаць даты паступлення/заканчэння, назву факультэта. Калі збіраешся працаваць па спецыяльнасці, пазнач тэму сваёй дыпломнай працы.

4. Не лішнім будзе заявіць пра свае патрабаванні да заробку і будучай пасады. Так ты адразу адсякаеш невыгадныя прапановы і паводзіш сабе як “дзелавы” чалавек, які дакладна уяўляе, чаго жадае.

5. Калі ў цябе ўжо ёсць вопыт працы, то працоўныя месцы пазначаюцца звычайна па амерыканскім варыянце – пачынаючы з апошняга. Калі няма – нічога пазначаць не трэба, але важна ўзгадаць пра ўдзел у спецкурсах, трэнінгах у асобнай графе “Дадатковая адукацыя”.

6. Галоўнае ў рэзюмэ – нагляднасць: яно мусіць быць структураваным, асноўныя падзагаловкі варта вылучыць. Не злоўжывай нестандартнымі шрыфтам і колерам – гэта хучэй адпавядае людзям творчай прафесіі.

7. Выкарыстоўвай стандартныя шаблоны рэзюмэ з офісных праграм. Рэзюмэ – не літаратурны шэдэўр, не пішы складанымі выразамі: рэкруцёр не будзе марнаваць час, каб разабрацца ў іх.

8. Рэзюмэ павінна змясціцца на адным лісце фармату А4

9. У назве файла павінна быць тваё прозвішча, напрыклад: Ivanova_resume.doc

УЗОР

ІВАНОВА Марыя Івануаўна

Тэл.: 8 (029) 777 77 77 (маб.)

8 (016) 22 22 22 (хатні)

E-mail: ivanova.m@tut.by

Мэта Намеснік мэнэджэра крамы (адзенне, абутак)

Адукацыя Брэсцкі дзяржаўны ўніверсітэт ім. А.С.Пушкіна (2009 г.), юрыдычны факультэт, спецыяльнасць бізнэс-адміністраванне

Дадатковая адукацыя Курсы “Эфектыўны мэнэджэр” 2008, Менск

Веды і навыкі Англійская мова – прасунуты узровень
Польская мова – са слоўнікам

Кампютар: Microsoft Office

Дадатковыя звесткі Нар. 01.01.1986 (Брэст)
Адказная, камунікабельная, лёгка навучаюся і адаптуюся да новага.

Падрыхтавала Стэфанія МАЛЮТА

ЦІ СУДЗІМЫ СУДДЗІ?

“Да касты журналістаў грамадскасць заўсёды выказвала завышаныя патрабаванні – сцвярджае Таццяна Мельнічук, журналіст, сябра БАЖ, - у параўнанні з кастай банкіраў ці, скажам, сантэхнікаў. Бо журналісты – гэта свайго роду судзі. Яны адстойваюць праўду там, дзе яе страцілі ўсе дзяржаўныя і грамадскія інстытуты”.

Пра праўду і яе абарону, пра місію журналістаў і пра тое, як не згубіць свабоду на шляху да яе, ішла размова на семінары для незалежных СМІ Берасця, які нядаўна правяла Беларускае асацыяцыя журналістаў. Пабывалі на ім і журналісты “Дзедзіча”.

Першая частка семінара была прысвечана правому аспекту дзейнасці журналістаў недзяржаўных выданняў. Закон і канстытуцыя заўсёды на нашым баку. Застаецца абараняць сябе ад незаконных дзеянняў органаў улады. І галоўнае тут – прадугледзець магчымасць парушэння правілаў недобрабыліцамі, старацца заўсёды мець зносіны з імі пры сведках ці пры запісваючай тэхніцы. Спецыялісты распавялі пра тыповыя спосабы, якімі ўлада імкнецца прыцягнуць да адказнасці за неіснуючыя злачынствы.

У наступны дзень увага была засяроджана на прафесійнай салідарнасці і яе ролі ў эфектыўнай працы журналістаў. Спадарыня Мельнічук заўважыла, што ва ўсіх журналістаў павінна быць адна мэта – аб'ектыўнае і поўнае раскрыццё важных для грамадства падзеяў. І для гэтага карысна было б працаваць

усім разам, як адна вялікая машына. Журналістам неабходна падтрымліваць адзін аднаго, без гэтага эфектыўнай працы не атрымаецца.

У якасці ілюстрацыі выступоўца прывяла сітуацыю з асвятленнем праблемы т.зв. “свінога грыпу”, калі міністэрства інфармацыі прыгразіла пакараннем тым выданням, якія будуць “раздмухваць” гэтую праблему. І разам усе газеты, радыё- і тэлеканалы пачалі неяк яе абыходзіць, абмяжоўваючыся цытатамі з заяў афіцыйных асоб. Ніхто не захачеў браць на сябе адказнасць (не пабаялася толькі “Камсамолка”, якая ў адным з нумароў змясціла вялікі артыкул па тэме).

У выніку праблема, якая хвалюе грамадства, засталася нераскрытай. А на блогах урачоў пасыпаліся папрокі ў адрас журналістаў, якія пакінулі іх сам-насам з гэтай праблемай і хаваюць яе ад грамадства.

У ходзе дыскусіі вызначылася супярэчнасць: ці магчыма ўсім журналістам падтрымліваць адзін аднаго, калі існуюць дзяржаўныя і антаганістычныя ім незалежныя СМІ.

АБ'ЯВЫ

БЕРАСЦЕЙСКАЯ АБЛАСНАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ ПАРТЫІ БНФ

распачынае ў Берасці новую агульнагарадскую кампанію “Разам за утульны горад”.

СТАНЬ СЯБРАМ ПАРТЫІ БНФ!

Разам мы:

- Пабудуем сучасную эфектыўную гаспадарку;
- Усталюем парадак і вяршэнства Закона;
- Абаронім незалежнасць нашай Радзімы;
- Знішчым усеўладдзе і карупцыю чынавенства.

СТАНЬ СЯБРАМ ПАРТЫІ БНФ!

Ты зможаш:

- Атрымаць кваліфікаваную прававую дапамогу ў складаных жыццёвых сітуацыях;
- Прайсці курсы палітычнай і грамадзянскай адукацыі ў Беларусі і за мяжой;
- Зрабіць кар'еру адукаванага і перспектыўнага палітыка;
- Наладзіць кантакты з нашымі партнёрамі ў краінах Еўропы;
- Знайсці новых сяброў, з карысцю для сябе і для Бацькаўшчыны праводзіць вольны час.

СТАНЬ СЯБРАМ ПАРТЫІ БНФ, каб шчыра казаць сваім дзецям і ўнукам: “Я зрабіў усё, каб ваша жыццё было шчаслівым”!

Як стаць сябрам партыі БНФ?

Тэлефануй: (029) 641-20-98, (029) 222-58-28.

Абласная арганізацыя Партыі БНФ

УВАГА!!!

Абвешчаецца дадатковы набор карэспандэнтаў у склад рэдакцыі бюлетэня “Дзедзіч”

Студэнтаў, настаўнікаў, журналістаў, вучняў старэйшых класаў і ўсіх, хто жадае:

- Выказаць свае думкі,
- Навучыцца пісаць артыкулы,
- Зірнуць на акаляючы свет вокам журналіста,
- Стаць ля вытокаў стварэння новай моладзевай газеты,

просім звязацца з намі па тэл.:

(029) 660-57-41 (Дзмітрый),

(029) 222-58-28 (Уладзімір).

Таксама запрашаем да супрацоўніцтва мастакоў, карыкатурыстаў, фатографай.

Прэс-служба “ДЗЕДЗІЧА”

У іх розныя прычыны работы і розныя каштоўнасці, бо дзяржаўныя журналісты не зацікаўлены ў адкрыцці праўды і падаюць інфармацыю ў выгаднай уладам інтэрпрэтацыі, за што атрымліваюць грошы і пэўны дабрабыт. Таму ў нашай рэчаіснасці цяжка казаць пра салідарнасць ва ўсёй журналісцкай карпарацыі.

Але салідарнасць – пытанне этыкі, і перш за ўсё нельга забываць пра павагу да чалавека, у якім бы “клане” ён ні знаходзіўся. Таццяна падкрэсліла: “... жыццё значна даўжэй, чым каханне, слава, поспех... Таму варта ўсвядоміць, наколькі часам важнай з'яўляецца простая чалавечая падтрымка, узаемадапамога і паразуменне...”

**Стэфанія МАЛЮТА,
малюнак У. Чуглазава**

ДАРЭЧЫ

Выкарыстоўваючы пры кожным мыцці «Калгон», за пару гадоў вы выдаткуеце грошай столькі, колькі каштуе новая пральная машына.

Калі своечасова не трэніраваць мазгі - уся нагрузка прыйдзеца на мышцы.

Прадастаўнікі Газпрама сцвярджаюць, што ўкраінцы крадуць газ. Пры гэтым кажуць: «... нашы ўкраінскія калегі...».

Жонкі нараджаюць дзяцей нам, палюбоўніцы - ад нас.

Цяжарная жонка кажа мужу:
- Калі дзіця будзе падобным на цябе, то гэта будзе вялікім няшчасцем для яго.

- А калі дзіця будзе не падобным на мяне, то гэта будзе вялікім няшчасцем для цябе!

Прыходзіць дзяўчынка да мамы і скардзіцца:
- Мама, а чаму ўсе ў школе завуць мяне страшнай?
- Ой, дочанька. Зараз ты ўжо не страшная... Вось калі ты нарадзілася, то доктар, убачыўшы цябе, сказаў: «Калі гэта паварушыцца, страляйце»...

- Алё, гэта тэрарыум? Мне ваш тэлефон служба выратавання дала. У мяне змяя ў кватэру забралася, што рабіць?

- Куды забралася? У кватэру? Праз вентыляцыю? Вы дзе жывяце? Якая яна? Не чапалі? Куды тэлефанавалі? . .

- Кватэра, 15 паверх, не праз вентыляцыю, але адкуль, не ведаю. Падобная на вужа быццам бы, але я не адмысловец, ведаецца... Сказалі вас выклікаць.

- Апшыце яе. . .
- Чорная, сярэдняй таўшчыні, ну, звычайная такая.
- Гэта вуж. Калі не баіцеся - паспрабуйце яе злавіць.
- Чым? Вось так прама і лавіць?
- Так і лавіць. Рукамі. Або...

- Або што?
- Вы часам не з'яўляецеся сябрам таварыства абароны жывёл?
- Не, а што?
- Тады проста е...ніце яе рыдлёўкай!

Пасля націску Ctrl+C і да ўстаўкі ў вас ёсць адчуванне што ў левай руцэ з'явілася інфармацыйная сутнасць, якая патрабуе таго каб яе ўставілі?

У казахскім ауле сын не мае права падвышаць голас на бацьку, бацька не можа падвышаць голас на дзеда, а дзед на прадзеда. Таму ў ауле заўсёды вельмі ціха, і толькі крыкі прадзядоў парушаюць цішыню.

У офісе:
- Піражок будзеш?
- Так.
- А чатыры?
- Як гэта - піражок А4?

Пры тэставанні вібратораў адзнака «задавальняюча» лічыцца лепшай, чым «добра».

Калгасны збор. справаздачу робіць галоўны заатэхнік:

- ...у сярэднім ад кожнай каровы мы надалі 7 тон малака.

Устае з залі бабка, пытае:
- Мілок, што такое ў сярэднім?
- Іванаўна! Ну, узяць да прыкладу карову Зорку, яна дае 3 тоны, а Мілка - 13, а ў сярэднім яны даюць 8. Зразумела?

- Людзі, так што ж гэта робіцца... Калі сакратарка старшыні Ленка дае яму і галоўнаму інжынеру, а даярка Машка - кожнаму механізатару, то ў сярэднім па калгасе і я б... атрымаваюся?!

Падыходзіць малады тата да радзіліні. Убачыў сваю ў акне і крычыць:

- Ну, што? Нарадзіла?
- Нарадзіла!
- Хлопчык?
- Хлопчык!
- Харошанькі?
- Харошанькі!
- На каго падобны?
- Ды ты яго не ведаеш...

- Бляяяя... Ленка!!!!!!! Нахера ты маю кружку вымыла??
- Я што, знішчыла цывілізацыю, якая лічыла цябе вярхоўным правіцелем?

- Фтопку! - вырашыў Папа Рымскі, пачытаўшы крэатыў Джардана Бруна.

Ідзе жанчына па вуліцы. Глядзіць у лужыне ляжыць мужык, павярнула яго туды, сюды, бруд абцёрла. Глядзіць -звычайны быццам бы мужык. Думае: «зараз зайдзі ў краму па хлеб і па дарозе назад забяру яго сабе». Выходзіць з крамы, глядзіць - а мужыка няма...
- Вось жа блін... Можна падумаць, тры гады хлеба не ела...

«Снікерс» стаў на 20% даўжэй, калі пабачыў, як разгортваюць «Алёнку».

Бландынка ўладкоўваецца на працу. Кадравік:
- Скажыце па літарах ваша прозвішча.
Бландынка:
- В, А, Ш, А...

Размаўляю ў асьцы з трыма дзяўчынамі: былой, сённяшняй і, спадзяюся, будучай. Памыліўся акном - і зараз ужо невядома, хто з іх хто.

Расейска-беларуская мяжа, два памежнікі - расеец і беларус.

- Блін, ну што вы, бульбаши, за народ такой хамовітый?!
- Не зразумеў...
- Вот смотри, у нас на вьезде написано: «Счастливого пути!». А у вас что - «Нех.. шастать!».
- Цуда ты нярускае - у нас напісана «Няхай шчасціць!».

Прафесіянал - інтрыган = працоўная лашадка.
Прафесіянал + інтрыган = будучы гендырэктар.
Інтрыган - прафесіянал = намеснік гендырэктара.
Непрафесіянал + неінтрыган = беспрацоўны.

Як весела правесці Новы Год: «МЯДЗВЕДЗЬ ПРЫЙШОЎ».

Класічная гульня на грошы. Усе сядзяць з чаркамі. Кожны налівае гарэлку ў чарку і кладзе побач, напрыклад, бакс. Выпіваюць. Вядучы аб'яўляе: «Мядзведзь прыйшоў!».

Усе лезуць пад стол. Вядучы кажа: «Мядзведзь пайшоў!». Усе вылазяць з-пад стала.

Ізноў наліваюць, кладуць бакс і выпіваюць. Вядучы зноў кажа: «Мядзведзь прыйшоў!», усе зноў лезуць пад стол... Урэшце вылазіць толькі адзін чалавек. Ён забірае ўсё бабло і сыходзіць. Астатнія застаюцца спаць пад сталом.

«БУРЫ МЯДЗВЕДЗЬ ПРЫЙШОЎ!»

Вельмі экстрэмальнае змаганне. Гуляць удваіх не рэкамендуецца. У вялікі таз наліваецца шампанскае, вакол садзяцца ўдзельнікі. Кожны па чарзе выпівае чарку шампанскага і далівае ў таз чарку каньяку. Калі вадкасць бурэе, кажуць: «Бурі мядзведзь прыйшоў!». Далей наадварот - пасля кожнай выпітай з таза чаркі туды даліваюць шампанскага. Калі вадкасць становіцца жоўтай, кажуць: «Бурі мядзведзь пайшоў!». Мала хто бачыў сыход бургана мядзведзя.

Мужчыны жэняцца на прыгожых, а разводзяцца з дурніцамі.

Да пад'езда хлопца падыходзіць бландынка. На дзвярах вісіць дамафон.

Дзяўчына набірае кватэру. Хлопец адказвае:
- Так?
- Ты ў хаце?
- Не! У вёсцы!!
- А калі прыедзеш дахаты?
- Паслязўтра!
- Ну добра, пакуль!!

- Якая розніца паміж адным рублём і адным даярам?

- Адзін даяляр.
- Пацалуй мяне ў знак прымірэння.
- А дзе ён у цябе?

SMS ад бландыні сьбру: «Ты забыў свой мабільнік у мяне!»

У дзяўчыны, якая перамагла на конкурсе, прыгажосці пытаюць:

- Як па-вашаму, што трэба для перамогі?
- Аб усім забыцца і аддацца галоўнаму.

Каханне - парадаксальны стан жывога арганізма, які прымушае забыцца пра ўласную задніцу і думаць пра чужую.

Задача ад Бландынікі.
Дапусцім, я ў цябе ўзяла 100 рублёў. Пайшла ў краму і згубіла іх. Сустрэла сяброўку. Узяла ў яе 50 рублёў. Купіла 2 шакаладкі па 10. У мяне засталася 30 рублёў. Я іх аддала табе. І засталася вінна 70. І сяброўцы 50. Разам 120. Плюс у мяне 2 шакаладкі. Разам 140!
Дзе 10 рублёў?!

У чым падабенства пілота і авіядыспетчара? Калі пілот памыляецца - гіне пілот. Калі дыспетчар памыляецца - гіне пілот.

ДЗЕДЗІЧ ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

- **Заснавальнік:** Ініцыятыўная група моладзі
- **Распаўсюджваецца бясплатна**
- **Падпісана ў друку** 17.12.2009 года у 18-00
- **Папера** афсетная, фармат А4, 1,5 ул.-друку. аркуша,
- **Гарнітура** Helios
- **Надрукавана на памнажнальнай тэхніцы** сьбраў рэдакцыі

Галоўны рэдактар: Дзмітрый ШЫМАНСКИ.
Рэдакцыйная калегія: Ю. Агіевіч, П. Белавус, П. Дайлід, Н. Касцючык, Я. Сашко. **Адказы сакратар:** Стэфанія Малюта.
• **Кантактныя тэлефоны:** (029) 660-57-41, (029) 782-88-81.
• **E-mail:** dzedzich@dzedzich.org. **Інтэрнэт:** www.dzedzich.org
• Пры выкарыстанні матэрыялаў бюлетэня спасылкі на крыніцу абавязковыя
• Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў і друкаваць артыкулы для далейшай палемікі
• **Наклад** 299 асобнікаў